

DB TAX LETTER

Mei 2013

De fiscale regularisatie:
Ontsnappen aan de
fraudeval: wanneer, hoe
en tegen welke prijs?

Inhoudsopgave

1. Naar transparantie	3
2. De fiscale regularisatie	4
2.1 Hoe werkt het en hoeveel kost het?	5
2.2 Gevolgen en beperkingen	6
2.3 Hoe overgaan tot een regularisatie?	6
2.4 Concreet cijfervoorbeeld van een regularisatie	7
3. De fiscale regularisatie bis	8
3.1 'Eenvoudige' fiscale fraude	8
3.2 'Zware en georganiseerde' fiscale fraude	8
4. Overzicht	11

Tekst geschreven door Meester Antoine Dayez, geassocieerd advocaat bij het kabinet JOYN Legal en lid van de Hoge Raad van Financiën.

1. Naar transparantie

Sinds enkele jaren en in het bijzonder sinds de financiële crisis aan hun budgetten vreet, hebben de overheden van de lidstaten van de Europese Unie een prioriteit gemaakt van de 'jacht op fraudeurs'.

Om fraudeurs te ontmaskeren hebben de lidstaten onder meer de bevoegdheden van hun fiscale administraties uitgebreid. Daarbij moest het – nochtans zwakke – Belgische 'bankgeheim' eraan geloven en binnenkort ook het Luxemburgse. Daarnaast worden er aanhoudend nieuwe internationale rechtsnormen geïmplementeerd die het binnenkort mogelijk moeten maken om rechtstreeks in het buitenland de nodige informatie te verwerven om de eigen belastingplichtigen de vereiste belastingen op te leggen.

Binnen de Europese Unie zorgen de richtlijn inzake de spaar-fiscaliteit en inzake de richtlijn over de administratieve samenwerking op fiscaal vlak nu al voor automatische informatie-uitwisseling. Deze juridische instrumenten zijn voorlopig nog beperkt maar een geleidelijke toename van de uitwisselingen valt te verwachten. Ook een nieuwe versie van de spaarrichtlijn die eveneens levensverzekeringsproducten en de meeste fondsen viseert, zit eraan te komen.

De Verenigde Staten hebben minder geduld en hebben in 2008 al eenzijdig de 'Foreign Account Transparency Compliance Act' ('FATCA') ingevoerd die de facto alle financiële instellingen ter wereld tot een 'bijkantoor' maakt van de Amerikaanse fiscus. Het is niet onwaarschijnlijk dat die verplichting op min of meer korte termijn ook de norm wordt in Europa.

Tegelijk worden de potentiële straffen voor fraudeurs erg zwaar. Fraude wordt in de praktijk niet alleen op fiscaal vlak bestraft, maar via de bepalingen ter bestrijding van witwaspraktijken (met andere woorden het hergebruik van middelen van frauduleuze oorsprong) ook op strafrechtelijk vlak.

Tot slot kan het niet-aangegeven geld uiteraard ook niet officieel worden geschonken en zelfs vaak niet als dusdanig worden gebruikt door de beperkingen op cashbetalingen. Dat kan de volgende generaties voor grote problemen stellen.

Heel wat buitenlandse bankiers zijn zich bewust van die evoluties en zijn bezorgd dat ze ooit zelf aangeklaagd worden voor medeplichtigheid. Er is daarom stilaan een trend om niet-aangegeven gelden te weigeren en diegenen die zich in de mogelijkheid bevinden, aan te moedigen om zich in regel te stellen.

2. De fiscale regularisatie

De Belgische wetgever biedt met de fiscale regularisatieprocedure een uitweg voor iedereen die aan eventuele sancties wil ontsnappen, indien fraude vastgesteld zou worden.

Vanuit historisch oogpunt moeten we de huidige procedure, een resultaat van de wet van 27 december 2005, onderscheiden van de 'Eenmalige Bevrijdende Aangifte' (EBA) die plaatsvond in de loop van 2004¹.

De procedure genaamd 'fiscale regularisatie' die in 2006 in werking trad en nog altijd van kracht is, wordt momenteel door heel veel belastingplichtigen gebruikt om zowel fiscale als strafrechtelijke amnestie te verkrijgen.

De overheid heeft evenwel aangekondigd deze procedure vanaf juli 2013 een stuk duurder te maken en, belangrijker nog, er op 31 december 2013 finaal mee op te houden. Na die datum zal er dus geen procedure meer bestaan om fiscale en strafrechtelijke amnestie te verkrijgen voor fiscale fraudegevallen.

¹ De EBA was in 2004 de eerste fiscale regularisatieprocedure ooit in België. Die forfaitaire en anonieme procedure wordt niet meer gehanteerd, maar de benaming 'EBA' wordt nog vaak gebruikt in de media om te verwijzen naar de huidige fiscale regularisatieprocedure of de nieuwe versie van deze procedure die de overheid begin juli 2013 wil invoeren.

2.1 Hoe werkt het en hoeveel kost het?

De regularisatieprocedure is eenvoudig en vaak minder kostelijk dan men denkt.

Ze vertrekt van een eenvoudig principe: de belastingplichtige (natuurlijke persoon of vennootschap) geeft de inkomsten (en/of de kapitalen) aan die werden verkregen en betaalt de belastingen die normaal verschuldigd waren, vermeerderd met een boete van 10 punten, tenzij het gaat om beroepsinkomsten (of btw), want in dat geval is de boete niet van toepassing. Zodoende:

- worden intresten en dividenden die niet zijn aangegeven, geregulariseerd aan het belastingtarief dat van toepassing is op die inkomsten (over het algemeen tussen 15% en 25%, vermeerderd met 10 punten (dus tussen 25% en 35%);
- zijn op de beroepsinkomsten de progressieve tarieven van toepassing per inkomensschijf van de Personenbelasting (van 25%-50%) of het vast tarief van de Vennootschapsbelasting (33,99%) als het een vennootschap is die zich in regel wil stellen;
- wordt een niet-aangegeven erfenis belast aan de progressieve tarieven van de successierechten (die variëren tussen 3% en 80%) eveneens met 10 punten vermeerderd.

De belastingplichtige moet zelf bepalen met welke regularisatieperiode rekening gehouden moet worden. In de praktijk valt het echter aan te bevelen om minstens rekening te houden met de verjaringstermijn van 7 jaar voor directe belastingen en 10 jaar voor erfenissen. Die periode kan echter nog onvoldoende zijn voor eventuele witwaspraktijken (zie hierna).

De kost van een regularisatie is dus niet forfaitair, maar hangt af van de 'belastbare' inkomsten en kapitalen die werden verkregen door de belastingplichtige.

Hoewel discreet, is de procedure niet anoniem. Het verzoek wordt immers ingediend bij het 'Contactpunt Regularisaties' in Brussel, dat behoudens beroepsinkomsten niets meedeelt aan de lokale controlecentra.

Deze procedure en de tarieven zijn van toepassing op alle verzoeken die voor 1 juli 2013 ingediend zijn. Het is dus de datum van neerlegging van het verzoek bij het centrale contactpunt die van belang is en niet de afhandeling van het verzoek.

2.2 Gevolgen en beperkingen

In ruil voor deze ‘spontane’ regularisatie krijgt de belastingplichtige een attest (als de aangifte correct is uitgevoerd), dat hem het volgende garandeert:

- de inkomsten en/of kapitalen die het voorwerp vormden van de regularisatie zullen niet meer belast worden;
- hij geniet immunititeit van controle: de fiscale administratie kan met andere woorden de regularisatie niet inroepen als aanwijzing om een grondig onderzoek in te stellen;
- ten belope van wat is aangegeven, kunnen geen witwaspraktijken aangewreven worden.

Wat dat laatste betreft, valt op te merken dat een regularisatie die enkel betrekking heeft op niet-verjaarde kapitalen en/of inkomsten mogelijk toch de deur openlaat voor strafrechtelijke vervolging voor ‘witwaspraktijken’. De wisselwerking tussen de strafwetgeving en de regularisatie is spijtig genoeg nog weinig duidelijk en het valt dus aan te bevelen om op dit vlak uiterst voorzichtig te zijn. De huidige regularisatieprocedure is bovendien enkel toegankelijk voor belastingplichtigen die ‘eenvoudige’ fiscale fraude hebben gepleegd (in tegenstelling tot ‘zware en georganiseerde fraude’ – zie hieronder). Zijn uitgesloten van regularisatie:

- inkomsten die rechtstreeks of onrechtstreeks afkomstig zijn van delicten bedoeld in de Belgische bepalingen ter preventie van het witwassen van geld zoals ‘zware en georganiseerde’ fiscale fraude (bv. btw-carrousel) of misbruik van vennootschapsgoederen;

- gevallen waarbij de fiscale administratie al een controle heeft gestart en hierover de belastingplichtige schriftelijk heeft ingelicht;
- rechtspersonen anders dan vennootschappen (vzw’s of stichtingen)

2.3 Hoe overgaan tot een regularisatie?

Meestal wordt hiervoor een advocaat ingeschakeld maar de belastingplichtige kan dit ook zelf regelen of zich laten begeleiden door zijn bankier of zijn vermogensbeheerder. Het is wel belangrijk dat deze over voldoende technische kennis van het fiscaal recht beschikken, gezien de complexiteit van de wettelijke bepalingen inzake financiële inkomsten.

Middels een schriftelijke volmacht van de belastingplichtige zal de advocaat alle bankgegevens verzamelen bij de betrokken banken en verzekeraars, bepalen welke sommen geregulariseerd moeten worden voor welk jaar en de verschuldigde belasting en boetes berekenen.

Als de belastingplichtige akkoord gaat met de globale kost van de regularisatie zal de advocaat een regularisatiedossier opstellen en dit bezorgen aan het contactpunt regularisaties.

Na onderzoek van de dossiers (reken op een termijn van 3-6 maanden) wordt de belastingplichtige uitgenodigd om het verschuldigde bedrag te betalen binnen de 15 dagen. De belastingplichtige is beschermd vanaf de neerlegging van

zijn dossier bij het contactpunt regularisaties en hoeft geen rekening te houden met de termijn voor het bestuderen van zijn dossier, op voorwaarde dat het verschuldigde bedrag uiteindelijk betaald wordt.

2.4 Concreet cijfervoorbeeld van een regularisatie

Een Belgische belastingplichtige erft in 2001 een portefeuille van aandelen, obligaties en kapitalisatiefondsen met een waarde van 1 miljoen euro, aangehouden op een Luxemburgse bankrekening.

Deze portefeuille wordt aangehouden tot 1 oktober 2008, de datum waarop hij wordt geliquideerd en waarvan de opbrengst als verzekeringspremie wordt gestort op een levensverzekeringscontract van het type tak 23 afgesloten bij een Luxemburgse maatschappij.

We gaan ervan uit dat deze portefeuille globaal 4% per jaar heeft opgebracht, met andere woorden 40.000 euro waarvan 20.000 euro rente, 8.000 euro dividenden en 12.000 euro meerwaarde op aandelen van niet belastbare kapitalisatiebeveks (bevek zonder obligatie-onderdeel).

Uiteraard moet ook het ereloon van de advocaat nog worden betaald. Dat hangt meestal af van de complexiteit van het dossier, de urgentie, de nodige handelingen (hoeveel rekeningen, welk type financiële producten, problemen met

de successie enz.) en de advocaat die men raadpleegt. Voor een eenvoudig dossier ligt het ereloon gebruikelijk ergens tussen 2.000 euro en 3.000 euro.

Regularisatie:

- De successierechten zijn verjaard (> 10 jaar).
- De inkomstenbelasting tot eind 2005 is verjaard (>7 jaar).
- Er zijn geen belastbare inkomsten vanaf 1 oktober 2008 (datum waarop het levensverzekeringscontract is afgesloten);
- De regularisatie heeft dus betrekking op de periode van 1 januari 2006 tot 30 september 2008 (uitgaande van een gelijkmatige ontvangst van de inkomsten), wat leidt tot de volgende berekening: $2,75 \text{ (jaar)} \times 40.000 \text{ euro} = 110.000 \text{ euro inkomsten}$.

Rente:

55.000 euro (nl. $20.000 \text{ euro} \times 2,75 \times (15\% + 10\%) = 13.750 \text{ euro}$)

Dividenden:

22.000 euro (nl. $8.000 \text{ euro} \times 2,75 \times (25\% + 10\%) = 7.700 \text{ euro}$)

Meerwaarden:

33.000 euro (nl. $12.000 \text{ euro} \times 2,75 \times 0 = 0 \text{ euro}$)

Totale kost: 21.450 euro, hetzij 2,14% van het kapitaal.

Daaraan moeten nog de bijkomende gemeentelijke opcentiemen en voor de Brusselaars de Brusselse agglomeratietaks toegevoegd worden. Dat is een marginale kost.

3. De fiscale regularisatie bis

Zoals gezegd wordt de huidige regularisatieprocedure binnenkort gewijzigd (waarschijnlijk vanaf 1 of 2 juli 2013) om uiteindelijk definitief te verdwijnen op 31 december 2013.

Deze 'nieuwe' regularisatie zal duurder zijn en bovendien een bijzondere procedure omvatten voor de 'zware en georganiseerde' fiscale fraude.

De volgende commentaren zijn gebaseerd op de tekst van een voorontwerp van wet, die allicht nog gewijzigd zal worden. Wat volgt dient dus met enig voorbehoud gelezen te worden.

De toekomstige 'regularisatie bis' zal wellicht uit twee luiken bestaan. Een eerste luik zou betrekking hebben op de 'eenvoudige' fiscale fraude en een tweede op de 'zware en georganiseerde' fiscale fraude.

3.1 'Eenvoudige' fiscale fraude

Voor alles met betrekking tot 'eenvoudige' fiscale fraude (een rekening in het buitenland met spaargeld waarvan de inkomsten niet zijn aangegeven, is zowat het standaardgeval) blijft de regularisatieprocedure zoals hierboven beschreven van toepassing maar de boete gaat van 10 naar 15 punten voor aangiftes neergelegd vanaf 1 of 2 juli 2013 (en dat is dus de datum van aangifte en niet die van de behandeling van het dossier).

Merk op dat deze boete voortaan ook van toepassing zal zijn op de regularisatie van beroepsinkomsten.

De regularisatieprocedure zal voortaan ook toegankelijk zijn voor rechtspersonen anders dan vennootschappen, met andere woorden de vzw's en stichtingen.

3.2 'Zware en georganiseerde' fiscale fraude

Op de 'zware en georganiseerde' fiscale fraude die tot nog toe niet geregulariseerd kon worden, wordt een bijzondere regeling toegepast.

Er zijn evenwel geen objectieve criteria om 'zware en georganiseerde' fraude te onderscheiden van eenvoudige fraude.

Het zware karakter van de fraude bestaat in principe uit "de aanmaak en/of het gebruik van valse stukken en het omvangrijke bedrag van de verrichting en het abnormale karakter van dit bedrag gelet op de activiteiten of het eigen vermogen van de cliënt". Het georganiseerde karakter van de fraude uit "het gebruik van een constructie die opeenvolgende verrichtingen voorziet en/of de tussenkomst van een of meerdere tussenpersonen, waarin hetzij complexe mechanismen worden gebruikt, hetzij procedés van internationale omvang (ook al worden ze gebruikt op nationaal niveau)"².

Het laatste wetsontwerp voorziet dat kapitalen en inkomsten uit dergelijke fiscale fraude en bepaalde delicten – zoals misbruik van vennootschapsgoederen – geregulariseerd kunnen worden middels de betaling van de nog niet verjaarde belastingen, vermeerderd met een boete van 20% en een bijkomende boete van 35% op het 'kapitaal'.

Deze boete op het kapitaal zal klaarblijkelijk ook geëist worden als het kapitaal verworven is bij een delict dat in een verjaarde periode plaatsvond (met andere woorden waarvoor de administratie geen belasting meer kan heffen).

Voorbeeld: een persoon die 10 jaar geleden een bedrag van 1 miljoen euro heeft verduisterd van een vennootschap via valse facturen uitgegeven door een buitenlandse vennootschap. Dat geld werd belegd en heeft 400.000 euro rente opgebracht (met andere woorden – 40.000 euro per jaar).

Voor een regularisatie moet deze persoon dan de volgende bedragen betalen:

- 35% op het kapitaal, hetzij 350.000 euro
- 35% (15% + 20%) op de rente tussen 2006 en 2011, hetzij 84.000 euro
- 41% (21% + 20%) op de eerste schijf van 20.020 euro rente in 2012 en 45% (21%+20%+4%) op de tweede schijf van 19.980 euro, hetzij 17.199,20 euro.

Total : 451.199,20 EUR

De voorwaarden van de toekomstige procedure zijn echter nog niet definitief vastgelegd. Klaarblijkelijk zou de aangever de fraude moeten beschrijven die aan de oorsprong ligt van de kapitalen en inkomsten en zijn verzoek zal voor advies doorgegeven worden aan de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI), wat eventueel kan leiden tot een weigering van het regularisatieverzoek.

De tekst bevat nog onsamenhangendheden en is nog erg onduidelijk over de strafrechtelijke vervolging, onverminderd de rechten van derden, met andere woorden: de slachtoffers van de delicten (anders dan de fiscus).

Binnen de huidige context van psychologische druk, valt het voor de belastingplichtigen die bepaalde inkomsten nog niet hebben aangegeven en die hun fiscale situatie wensen te regulariseren dus aan te raden om voor 30 juni 2013 een regularisatiedossier in te dienen.

² Tot nog toe moesten die twee aspecten cumulatief beschouwd worden. De overheid overweegt nu echter om fraude die maar één van deze aspecten omvat, als zware fraude te beschouwen.

4. Overzicht

	→ 30/06/13	02/07 → 31/12/13	01/01/2014 →
Regularisatie mogelijk via Contactpunt Regularisaties	Ja	Ja	Nee (akkoord af te sluiten met ontvanger/procureur)
Boete op 'overige inkomsten' (bv. dividenden en intresten)	10 pp	15 of 20 pp	Fiscale of strafrechtelijke boetes (naar het geval)
Boete op 'professionele inkomsten'	0 pp	15 of 20 pp	Fiscale of strafrechtelijke boetes (naar het geval)
Boete op verjaarde fiscale fraude	Zie 'overige inkomsten' of 'professionele inkomsten'	35 pp op het kapitaal	Fiscale of strafrechtelijke boetes (naar het geval)
'Gewone' fiscale fraude	Ja	Ja	NVT
'Ernstige en georganiseerde' fiscale fraude	Nee	Ja maar enkel inzake bepaalde soorten fraude	NVT
Strafrechtelijke immuniteit na regularisatie	Ja maar enkel inzake bepaalde soorten fraude en ten belope van de geregulariseerde bedragen	Ja maar enkel inzake bepaalde soorten fraude en ten belope van de geregulariseerde bedragen	Nee (behalve indien akkoord met procureur)

Deutsche Bank

**Ontdek ook onze expertisedossiers op
www.deutschebank.be.**

De redactie van dit document werd afgesloten op 6 mei 2013.

Deutsche Bank AG, Taunusanlage 12, 60325 Frankfurt am Main, Duitsland, HR Frankfurt am Main HRB nr. 30000. Deutsche Bank AG Bijkantoor Brussel, Marnixlaan 17, 1000 Brussel, België, RPR Brussel, BTW BE 0418.371.094, IBAN BE03 6102 0085 7284, IHK D-H0AV-L0HOD-14.

